

عنوان مقاله:

تحلیل و بررسی روش استنباط احکام فقهی فقه النوازل (بر مبنای امامیه و اهل سنت)

محل انتشار:

پژوهشنامه مطالعات تطبیقی مذاهب فقهی، دوره 1، شماره 2 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 38

نویسنده:

اسدالله رضایی - دانش آموخته دکتری مطالعات تطبیقی مذاهب اسلامی دانشگاه ادیان و مذاهب

خلاصه مقاله:

مسائل مستحدثه یا نوازل، خاستگاه به روزرسانی احکام شرعی ناشی از تحولات زمان و شرایط حاکم بر جامعه اند که پیشینه آن به نوعی به زمان رسول خدا(ص) بازمی‌گردد. نوازل فقهی بدان جهت که فاقد دلیل مشخص اند، به روش استنباطی متفاوت با مسائل غیر نوازل نیاز دارند؛ از این رو، فقیه امامی با توجه به چند نکته اساسی، یعنی موضوع شناسی، درک اهمیت و گستره نوازل، تشخیص نقش زمان و مکان و حقیقی خواندن قضایای شرعی، نخست تطبیق عناوین و عمومات اولیه را با نوازل از طریق تنقیح مناط، الغای خصوصیت مورد، استدلال به اولویت عرفی و مناسبت حکم و موضوع پی می‌گیرد. تطبیق قواعد اولیه فقهی و آنگاه تطبیق عناوین ثانوی فقهی بر نوازل و مسائل مستحدثه، به ترتیب مرحله دوم و سوم کار فقیه امامی به شمار می‌رود. فقهای اهل سنت با داشتن سه منهج تضییق، تسهیل و اعتدال که روش اعتدال‌گرایی طرفداران بیشتری دارد برای استخراج حکم نوازل، عمدتاً از قیاس، مصالح مرسله، استحسان، عرف و عادت بهره می‌گیرند. از این رو اهل سنت با داشتن ابزار بیشتر، از عملکرد وسیع‌تر و بی‌دردسرتی برخوردارند.

کلمات کلیدی:

نوازل، فقه النوازل، مسائل مستحدثه، روش استنباط

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1940765>

